

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Mateo Guilabert Lopetegui

*Eibar,
Gipuzkoa
(1929)*

Aurkibidea

Biografia

Mateo Guilabert Lopetegui Gironan jaio zen 1929an. Aita kataluniarra zen eta ama nafarra. Gerra Zibila hasi baino egun batzuk lehenago aita hil zen; gerra amaitu zenean familia Nafarroara joan zen bizi izatera, Mendigorriara. Bertan musika ikasi zuen. Zarautzera joan zen bizitzera, eta musika ikasketak egiteaz gain, musika-kaxen eta harmoniken zorroztaile bezala egin zuen lan Enrique Keller-ekin. Lagun baten bitartez Eibarrera etorri zen bizitzera. Ayra Durex-en bi urtez jardun zuen lanean eta ondoren Alfa 25 urtez. Eibarren zegoela, *El Diario Vasco* egunkarian eta *Radio Juventud* irratian parte hartzen hasi zen laguntzaile gisa. Handik urte batzuetara Alfa utzi eta irratigintzan aritu zen, Eibarko *Radio Nacionalen*. Urte askoan izan zen Eibarko futbol-taldearen partiduetako berriemaile.

Mateo Guilabert Lopetegui nació en Girona en 1929. De padre catalán y madre navarra, días antes del comienzo de la Guerra Civil falleció su padre. Al finalizar la contienda la familia se trasladó a vivir a Navarra, a Mendigorriá. Allí estudió música. Años más tarde se mudó a Zarautz, y además de estudiar música, trabajó con Enrique Keller afinando cajas de música y armónicas. Posteriormente, vino a Eibar. Trabajó en Ayra Durex durante dos años y después en Alfa durante 25 años. Ya en Eibar comenzó a colaborar en *El Diario Vasco* y en Radio Juventud. Años más tarde abandonó Alfa para dedicarse profesionalmente a la radio en la emisora de Radio Nacional en Eibar. Durante muchos años fue corresponsal de los partidos

Zintak

EIB-723

- **Proiektua:** 60ak eta Trantsizioa Eibarren: 1968-1980
- **Elkarrizketatzailea(k):** Gonzalez, Esti - Sapsootham, Itziar
- **Data:** 2021-11-24
- **Iraupena:** 98 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Sapsootham, Itziar

EIB-726

- **Proiektua:** 60ak eta Trantsizioa Eibarren: 1968-1980
- **Elkarrizketatzailea(k):** Gonzalez, Esti - Sapsootham, Itziar
- **Data:** 2021-11-24
- **Iraupena:** 74 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Berriak Eibartik Donostiara nola bidaltzen ziren / Cómo enviaban las noticias de Eibar a Donostia

- **Erref:** EIB-726/001
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:03:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:

Frankismo garaian, prentsa erregimenaren kontrolpean zegoen. Mateok El Diario Vascon laguntzaile-lanak egiten zituen. Egunero bere idatzia autobusez bidaltzen zuen Donostiara, hurrengo egunean argitaratzeko.

2. "Radio Nacional"-arentzat berriak telefonoz ematen / Dando las noticias a "Radio Nacional" por teléfono

- **Erref:** EIB-726/002
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:03:00. **Bukatu:** 00:05:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:

"Radio Nacional"-etik deitu zioten bertan kolaborazioak egiteko. Etxean telefonoa izan aurretik, beste nonbaitetik deitu behar izaten zuen eta Telefonikako zentraletik pasatzen ziren deiak. Etxean telefonoa jarri zuenean, asko erraztu zitzaion lana.

3. Eibar nolakoa zen 50. hamarkadan / Eibar en la década de los 50

- **Erref:** EIB-726/004
- **Iraupena:** 0:04:10. **Hasi:** 00:08:05. **Bukatu:** 00:12:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Eibarrera bizitzera joan zenean herria nolakoa zen kontaktzen du. Urki, Amaña eta San Kristobal auzoak ez zeuden. Jendea oso langilea zen eta lanerako mantal urdinarekin ibiltzen ziren kaletik. Dena fabrikaz beteta zegoen.

4. San Juan bezperan, Lizarrako dultzaineroei harrera egitearen ohituraren jatorria / Origen de la tradición del recibimiento de los dulzaineros de Estella en Eibar

- **Erref:** EIB-726/005
- **Iraupena:** 0:03:21. **Hasi:** 00:12:15. **Bukatu:** 00:15:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Taberna giroa » Putetxeak

Laburpena:

San Juan bezperan, dultzaineroak Lizarratik etortzen ziren trenez. Beraiekin batera, Gasteizetik prostitutak heltzen ziren eta gizonak haiek ikustera joaten ziren Estaziño kalera. Gaur egun dultzaineroei harrera egitera joatearen ohitura bertatik datorrela kontaktzen du Mateok.

5. Jai-Alai dantzalekua / Sala de fiestas Jai-alai

- **Erref:** EIB-726/007
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:16:59. **Bukatu:** 00:19:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Jai-Alai dantzalekuari buruz hitz egiten du. Mateok, bertara jotzera heltzen ziren musikariak aurkezten zituen. Ostegunetan dantzaldia eta pilota egoten zen eta bikotearekin irteteko eguna izaten zen.

6. Igandetean, musika-banda Untzagan / Cada domingo, actuación de la banda de música en Untzaga

- **Erref:** EIB-726/008
- **Iraupena:** 0:04:41. **Hasi:** 00:19:10. **Bukatu:** 00:23:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Udal musika-bandarekin 9 pieza jotzen zituen igandero. Udan, ostegunetan ere. Ezkontzetan ere jotzen zuten. Ezkontza batean, elurra hasi zen eta denak joan egin ziren beraiek pare bat kanta bakarrik joaz.

7. Ezkontza batean, musikariak emakumeekin dantzan / Los músicos bailaban con las invitadas de la boda

- **Erref:** EIB-726/010
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:26:44. **Bukatu:** 00:28:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Ezkontza batean jotzera joan zirenean, dantzaldia heldu zenean gizon guztiak kartetan jolastera joan ziren. Beraiek, musika jotzen zuten bitartean emakumeekin dantza egin zuten.

8. Eibar, "dolarraren hiria" / Eibar, "la ciudad del dólar"

- **Erref:** EIB-726/011
- **Iraupena:** 0:04:26. **Hasi:** 00:28:14. **Bukatu:** 00:32:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Boom industrialia
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Eibar, "dolarraren hiria" bezala ezagutzen zen. Jende guztiak lan egiten zuen, emakume eta gizon. Diru asko zegoen herrian baina Mateoren ustez itxurakeria ere bazegoen.

9. Larunbatero, soldataren aurrerapena / Adelanto del sueldo cada sábado

- **Erref:** EIB-726/012
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:32:40. **Bukatu:** 00:33:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

ALFAn, larunbatero soldataren aurrerapen txiki bat ematen zuten eta hilean bukaeran gainerakoa.

10. Aste Santuan trajea estreinatzen zen / En Semana Santa, se estrenaba traje

- **Erref:** EIB-726/014
- **Iraupena:** 0:00:12. **Hasi:** 00:34:08. **Bukatu:** 00:34:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Aste Santuetan traje berria estreinatzen zen, nahiz eta gero urtean zehar gutxi erabili.

11. Eibarko berriei buruz ematen I / Dando las noticias de Eibar I

- **Erref:** EIB-726/016
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:36:32. **Bukatu:** 00:38:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:

Garai batean, "El Diario Vasco"-ko orrialde bat bete behar zuen Eibarko berriei. Ezkontzez, heriotzez, urtebetetzez...informatzen zen. Gerora, futbolaz asko informatu du eta Ipuruara sarrera zuzena izaten du.

12. Hotel Arrate behera etorri zeneko eguna / El día que se derrumbó el hotel Arrate

- **Erref:** EIB-726/017
- **Iraupena:** 0:04:18. **Hasi:** 00:38:56. **Bukatu:** 00:43:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Hotel Arrate behera etorri zeneko egunean, urriak 12an, musika-bandarekin jotzen zuen. Bat-batean sirenak jo zuen

13. Jai-egunetan lan egiteko baimena apaizak ematen zuen / En festivo, el cura daba permiso para trabajar

- **Erref:** EIB-726/018
- **Iraupena:** 0:04:25. **Hasi:** 00:43:14. **Bukatu:** 00:47:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Hotel Arrate behera etorri zeneko egunean jaieguna zenez, hotela egiten zuen enpresak elizari lan egiteko baimena eskatu behar izan zion.

14. Tailerrak Eibartik kanpora / La marcha de los talleres de Eibar

- **Erref:** EIB-726/021
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:51:43. **Bukatu:** 00:53:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Krisi industrialak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Etxebizitza guztietan tailerrak zeuden eta urteetara enpresa asko Eibartik joan egin ziren.

15. Eibarko berriei buruz ematen II / Dando las noticias de Eibar II

- **Erref:** EIB-726/024
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:56:16. **Bukatu:** 00:58:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Eibarreriko buruzko berriak bakarrik idazten zituen El Diario Vasco-n. Gaur egun egiten dituen gauzetaz hitz egiten du.

16. Koronabirusa etxean / Coronavirus

- **Erref:** EIB-726/025
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:58:53. **Bukatu:** 00:59:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Koronabirusa

Laburpena:

Emazteak koronabirusa harrapatu zuen eta etxean nola konpondu ziren kontatzen du.

17. Eibarko kirolen berriemailea / Cronista deportivo de Eibar

- **Erref:** EIB-726/026
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:59:59. **Bukatu:** 01:02:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Aisia » Kirola » Beste kirol batzuk
- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

Pilotako berriak berak ematen zituen arren, pilota asko gustatzen zitzaion lagun batek pasatzen zion partea. Eskubaloitari buruzko berriak ere ematen zituen.

18. "Astelehenetako orria" idazten zuen / "La hoja del lunes"

- **Erref:** EIB-726/028
- **Iraupena:** 0:03:32. **Hasi:** 01:02:52. **Bukatu:** 01:06:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:

Irratian hasi zenean, mekanografia ikasi behar izan zuen. Kronikak nola egiten zituen azaltzen du. "Astelehenetako orria" egiten zuen, gehiena futbolari buruzko berriekin. Inoiz ez zuen kobratu.

19. "Radio Nacional" ez kentzeko borrokatzen I / Luchando por mantener "Radio Nacional" I

- **Erref:** EIB-726/029
- **Iraupena:** 0:03:55. **Hasi:** 01:06:24. **Bukatu:** 01:10:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:

Espainiako Irrati-Telebistako garaiko zuzendariak erabaki zuen 30.000 biztanletik beherako herri eta hirietan "Radio Nacional" irratsaioa kentzea. Eibarren arazo hau nola konpondu zuten kontatzen du Mateok.

20. "Radio Nacional" ez kentzeko borrokatzen II / Luchando por mantener "Radio Nacional" II

- **Erref:** EIB-726/030
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 01:10:19. **Bukatu:** 01:12:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:

Espainiako Irrati-Telebistako garaiko zuzendariak Eibarko irratsaioa kentzeko erabakia hartu zuenean, Mateok borrokatu zuena kontatzen du. Eibarko politikari bati laguntza eskatu zion eta bere laguntzaz lortu zuten irratsaioa ez ixtea.

21. Gustora irratian eta egunkarian / A gusto en la radio y en la prensa

- **Erref:** EIB-726/032
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 01:13:06. **Bukatu:** 01:14:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:

Kazetari lanak egin ditu baina ez ditu kazetari-ikasketak. Mateo gustora egon da bai irratian baita egunkarian ere.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-25

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com